

Gierslöv Byablad

Nr. 1 2016

*När vintern fram till din fönsterkarm
som en vitklädd giljare träder,
dröm en dröm som kan hålla dig varm
där inom väggarnas bräder.*

Karlfeldt

ÅLDERMANNABREV

Välkomna till ett nytt år med byalaget.

Tyvärr startade året med inbrott i vårt Kulturhus där man lyckades förstöra en del för oss. Men vi har nu installerat ett larm och något av större värde sätts inte in i huset. När det gäller stölden så har polisen lagt ner utredningen men det har inte vi och en del unika ting är stulna. Skulle dessa dyka upp någonstans så kommer vi att agera där efter.

Ett stort tack till Lennart Kristensson som med hjälp av Carl-Gustav Jagerstam renoverat våra toaletter som blev mycket stiliga.

Våra aktiviteter för barn har varit mycket välbesökta under året, både av barn och vuxna vilket är riktigt roligt. Så stort tack till Mette Andersson för allt ditt jobb och alla galna idéer och vi ser fram emot fler under året. Det kommer att spikas fågelholkar, läras ut om ätliga växter och inte minst blir det en härlig spökrunda i samband med kolmilan i maj. När det gäller kolmilan så blir det en sådan även i år. Vi behöver dock hjälp med folk som kan hålla i den så styrelsen i vårt byalag inte behöver hålla i allt. Så är det någon av er som kan tänka er att hjälpa till så hör av er till mig.

Sveriges Hembygdsförbund firar 100 års-jubileum under 2016 med tema Landskap och en del av våra aktiviteter under året kommer vara knutna till detta jubileum. Även våra matrunder för skolbarnen håller på att planeras för fullt med barn från Trelleborg, Skurup och Malmö där intresset från kommunens sida är stort. Byalaget har under lång tid varit mycket aktiva i skapandet av Trelleborg Tillsammans vilket vi hoppas skall ge oss ett ännu bättre samarbete med Trelleborgs kommun i framtiden, därför sitter nu vår kassör Camilla Kristensson med i en Utvecklingsgrupp tillsammans med Bildningsnämnden i Trelleborg för att skapa detta.

Vårt arbete med kontanthantering fortsätter och vi hoppas kunna finna en lösning på detta problem för alla våra föreningar och företagare. Vi har medverkat på en minimässa på Arkivcentrum syd i Lund och även haft ett möte med bygdens föreningar här i Gärdslöv. Arbetet fortsätter under året, inte minst i samarbete med Sparbanken i Skurup som visat en stor vilja att samarbeta för att finna lösningar på våra problem. Vi kommer den 25 maj kl. 18.00 – 20.00 ha ett nytt möte om kontanthantering här i Gärdslöv så sitter du i någon förening eller är företagare som har dessa problem så vill vi gärna träffa er där. Mer information och anmälan kommer att finnas på vår hemsida. Tillsammans kanske vi kan hitta en lösning på ett problem som vår regering inte ser finns.

Vår förste Ålderman och en av initiativtagarna till att starta vårt byalag har tyvärr lämnat oss och våra tankar går till hans familj. Lennart Olsson var den som startade vår kolmila som i dag är en av våra största inkomster för byalaget. Han var även med att starta Byarådet i Trelleborg som i dag utför ett mycket viktigt arbete och hjälper oss att ha ett bra samarbete Trelleborgs Kommun något som visat sig ha stor betydelse för hela vår bygd.

Med vänliga hälsningar

Lars-Erik Olsson

Ålderman
Gärdslövs Byalag

Vårens program 2016

Eftermiddagsgruppen

Träffas tisdagar udda veckor mellan
14.00 – 16.00 i Kulturhuset.
För program och information kontakta
Ulla Andersson tel. 0414-22128
*Ett samarbete med
Studieförbundet/Vuxenskolan*

Qi-gong

Träffas tisdagar kl.19.00 i Kulturhuset
under ledning av Agneta Östlund.
För information och anmälan:
Carl-Gustav tel 0410-20981
*Ett samarbete med
Studieförbundet/Vuxenskolan*

Curling gänget

Träffas måndagar, torsdagar kl. 09.00
i Kulturhuset för en rolig stund
med curling och fika.
För information och anmälan:
Erik Hansson tel. 0411- 41 241.

Rumpnissarna bygger holkar

Lördagen den 12 mars kl.10.00 – 14.00.
Bygger vi fågelholkar och lär oss om fåglar.
Samling vid kolmilan.

Anmälan till:

Mette: 0410 – 280 80
Mobil: 0723- 01 57 95
E-Post: byalaget@gardslov.se
Anmälan senast den 9 mars.

Sillafest

Lördagen den 19 mars kl 18.00 hälsar vi er
välkomna till årets Sillafest med
underhållning och lotteri i Kulturhuset.
För er som inte äter sill ordnar vi annan
mat, men glöm inte att meddela detta vid
anmälan

Pris: 120:-/per.

Anmälan till:
Carl-Gustav tel 0410-20981

byalaget@gardslov.se

Anmälan senast den 13 mars.

Fagning på Modeshögsängar

Söndagen den 20 mars kl. 14.00-16.00.
Du tar med dig grensax och sekator så utför vi
fagningen för att skydda floran.
Ett samarbete i Trelleborg Tillsammans

Påskpyssel i Kulturhuset

Onsdagen den 23 mars kl.11.00-14.00.
Vi hälsar alla barn välkomna till
Kulturhuset, då ska vi påskpyssla
och ha påsklekar.
Vi bjuder på fika.

Café och Galleri i Kulturhuset

Konst i påsk den 25/3 – 26/3 kl. 11.00 – 16.00.
Vi hälsar er välkomna på konstutställning med
några av bygdens lovande konstnärer
Samt servering av kaffe och hembakt.
Välkomna!

Samling av ved till Kolmilan

Lördagen den 9 april kl.09.00 träffas vi
uppe vid milan i Kullatorpsskogen och
samlar ved.
Vi bjuder på lunch.
Välkomna

Bygga årets Kolmila

Lördagen den 23 april kl.09.00 träffas vi
uppe vid milan i Kullatorpsskogen och
börjar att bygga årets mila.
Vi bjuder på lunch.
Välkomna!

*Då många av våra arrangemang har begränsat antal platser så gäller först till
kvarn och anmälan är alltid bindande.*

Konst i Gärdslövs Kulturhus

Café och konst i Kulturhuset

Långfredagen den 25/3 & Påskafton den 26/3.
kl. 11.00 – 16.00.

Vi hälsar er välkomna på konstutställning med några av
bygdens lovande konstnärer .

Kajsa Christensson
Konstnär
Oxie
&

Mats Persson

Som gör konst av tingen i vår vardag.
Margretheholm

Samt servering av kaffe och hembakt.

Välkomna

Protokoll fört vid Gärdslövs Byalags årsmöte den 21 november 2015.

Närvarande: 66 medlemmar

Parentationer: Jöns Olof Andersson, Knut Fredriksson, Eivor Lindström, KG Lundmark, Egon Melin, Ingrid Olsson, Stig Westerberg.

1. Åldermannen hälsade alla välkomna och öppnade mötet.
2. Ordförande för årsmötet – punkten ströks då Åldermannen är ordförande
3. Val av sekreterare: Siw Sjöström.
4. Frågan om årsmötet utlysts stadgeenligt.
Kallelse utgått stadgeenligt, varför mötet ansågs kallat i behörig ordning.
5. Fastställande av dagordning.
6. Val av två justeringsmän, tillika rösträknare: Ulla Olsson och Inger Karlsson.
7. Föregående årsmötes protokoll.
Godkändes och lades till handlingarna med tillägget: arvode till ordförande / ålderman 5.000 kr/år.
8. Verksamhetsberättelse.
Byalagets verksamhetsberättelse lästes upp och godkändes.
Bil. 1.
9. Ekonomisk redogörelse, visade ett resultat på 71 551,84 den 31/10 – 15.
Bil. 2.
10. Revisionsberättelse.
Revisorernas berättelse föredrogs, godkändes och lades till handlingarna.
Bil. 3.
11. Fråga om ansvarsfrihet.
Byalaget beviljades ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2011.
12. Val av vice ålderman (2 år): Anitha Algotsson.
13. Val av kassör (2 år): Camilla Kristensson.
14. Val av tre ordinarie ledamöter (två på 2 år och en fyllnadsval 1 år) Carl – Gustav Jagerstam, Mariel Andersson och John Wadbro.
15. Val av två suppleanter (1 år) Mette Andersson och Ulla Andersson.
16. Val av valberedning (1 år): Lennart Kristensson (sammankallande), Anders Andersson och Magnus Zander.
17. Val av revisorer (1år) Tommy Svensson (sammankallande), Alf Erlandsson.
Camilla Johansson (Suppleant)
18. Motioner. Inga inkomna.
19. Övriga frågor. Inga övriga frågor fanns.
20. Åldermannen. Lars-Erik Olsson berättade om sökta pengar för att bevara bilderna i Kulturhuset. Han bad om hjälp att planera en bussutflykt under 2016. Det behövs även nya ansvariga för kolmilan, som 2016 kommer att vara mindre, för att underlätta arbetet. Nya ansvariga för spökrundan blir det också. Maria Gadde och Härman Larsson avtackades.. Avslutningsvis tackades Inga – Britt Jagerstam för arbetet med årets festmiddag Anitha Algotsson tackade åldermannen samt övriga för ett gott genomfört år och hoppas på att kommande år blir lika bra.
21. Åldermannen tackade för visat intresse och avslutade årsmötet.

Gärdslöv

Lars-Erik Olsson, Ålderman

Siw Sjöström, sekreterare

Inger Karlsson, justeringsman

Ulla Olsson, justeringsman

Årsmöte i Kulturhuset

Kvällens vackraste flickor

Kvällens meny bestod av Viltfärsbiffar med gelé och syltade gröna tomater.

Mördegsinbakt päron med vispgrädde.

Stort tack till våra sponsorer!
Rolf Alwen, Tommy Davidsson,
Höllvikens potatis

Inte ofta vår Herre och Sankte Per gästar oss men här är dom i egen hög person.

*Stort tack till alla er som hjälpt till
att förgylla denna kväll.*

Stort tack till våra vänner från Nils Holgerssonspelen vid Västra Vemmenhögs skola.
I sommar ges en nyproducerad teaterföreställning, som bygger på fri bearbetning av Selma Lagerlöfs
bok "Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige" tisdag 28 jun 2016 - söndag 10 jul 2016
Telefonnummer för bokning 0411 - 53 60 48 eller 0411 - 53 60 58

Halloween pub & pyssel

Stort tack
alla !

Julpyssel i Kulturhuset

Här, i ett område med en av världens finaste jordbruksmarker måste det vara möjligt att hitta närproducerade varor som inte tagit långa omvägar för att packas, fraktas, packas om och återvända till våra närmaste butiker efter hundratals mil och mellanhänder. Tanken om en förmedling av lokala varor och hantverk genom Byalaget föddes ur en önskan om att hitta såd som man kan köpa in direkt från odlaren och i betydligt större förpackningar än de största man kan hitta i butikerna. Om man tittar på hur mycket avfall som kommer från förpackningar av de livsmedel vi köper hem så ter det sig naturligt att försöka hitta varor som kan köpas säckvis från närområdet snarare än portionsvis och fjärrproducerat. Avfallet tar resurser både i form av material men också i form av tid för att vi ska sortera och hantera det, tid som man kanske hellre ägnar åt något mer meningsfullt.

Om man vill vara säker på att maten man stoppar i sig inte är gödslad med ändlig fosfor från Marocko/Västsahara och kväve från energislukande kemiska processer, eller besprutad med preparat som påverkar allt från markens livsviktiga mikroorganismer till bin och andra organismer i ekosystemen så kanske man först och främst efterfrågar obesprutad och naturgödslad mat.

Själv söker jag till exempel efter någon som kan lära ut spinneri och vävning, och hade hemskt gärna köpt lokalproducerad honung och säckar med säd från obesprutade och naturgödslade fält.

[illegible]

Ur Victor Åkermans

Minnen och anteckningar från Gärdslövs och Önnarps pastorat.

Bostad och måltider

På 1850-talet var fattigdomen stor här i Gärdslöv. Bönderna hade nästan ingenting att äta under sommarn och åkrarna plöjdes inte av brist på dragare.

I Gärdslövsgårdarna som redan då var utlagda i hemman på 50 tunnland hade man blott 1 – 2 kor, 2 hästar och 2 stutar, en del får och svin. Redskapen var av trä, endast bolstervagnar fanns med 4 skaglar. En knubbasläde för vintern.

Bostäderna var hemska, ingen kammare, endast stuga med lergolv och klineväggar, golvet med håla för småbarnens naturbehov. Möblerna utgjordes av 2 sängar, en så kallad himlasäng, den andra kakelugnsbänk, ett långt matbord med lång bänk vid ena sidan och bakbordsbänk vid andra. I hörnet, där bänkarna möttes stod skåpet. Dessutom fanns en byrå eller pulpet och 3 andra stolar. På byrån låg bibeln och postillan i varje hem, över bordet mellanloftet och takbjälken satt almanackan instucken och brödkniven.

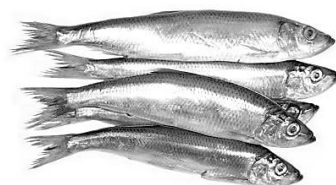
Sängplatserna var fördelade så att kvinnan och mannen låg i himlasängen med det minsta barnet mellan sig. I kakelugnsbänken de andra barnen, i ``bästuen'', ett litet kisterum och förvaringsrum innanför stugan, låg pigan med de största barnen.

Maten var på vardagarna mycket enkel.

Till frukost sill och potatis samt bröd, sillarna var oftast tre serverades på en bricka av trä. Den ena tog far den andra tog drängen och den tredje pigan. De delades så att far tog mittstycket, mor huvudet, det största barnet rumpan. Drängen delade sin sill på samma sätt och behöll själv mittstycket, halvkarlen fick nacken, pågen rumpan. Pigan delade den tredje sillen mellan sig och de mindre barnen. Envar hade framför sig en liten bricka av bokträ, tallrikar fanns ej. Drängen skulle skära brödet till alla och denna måltid kallades davre och intogs vid hal åtta tiden på morgonen.

Till middagen serverades nykokt potatis, bröd, dricka, ärter eller kålsoppa, ej fläsk. Detta senare serverades endast två gånger i veckan och gömdes för främmande.

Till kvällen serverades stuvad potatis, aldrig stekta, dricka och bröd, aldrig smör eller flott. På söndagarna fick man syltemjolk det vill säga fårmjolk men aldrig kaffe, som först senare kom till och till en början med endast till stora högtider, alltid blandat med ärter, det blev annars för dyrt. Till kaffet åt man brödskorpor.

Kalasmat

Kalasmaten bestod vanligen av bruna böner, rabbemos och potatisgröt, gryngröt av korn samt fläsk. Var det fint gille bjöds fläksoppa av får eller svin, som ``suades`` från fatet av alla på en gång med hornskedar. Någon gaffel fanns ej bara kniv, vanligen den egna lommekniven. Man ``saxade`` upp köttbitarna ur fatet med skeden och tummen och skar sedan sönder med kniven köttbitarna, som hölls med handen. Brännvinet, som med nödvändighet hörde till gillena, serverades under fläskätandet och kringbjöds ur två glas på en tallrik vanligen av byskräddaren och gick laget runt.

Efter måltiden ``slogs bug``, vilket gick till så att de övermätta gästerna ställde sig bakom sina stolar och hoppade upp och ner för att rista ner maten och få den att sjunka. Sedan gick man ut på gården, lekte, ``tog tag``, varvid man vanligen kalkade ner sig av väggarna, ty det kalkades alltid både ute och inne till gillet.

Sedan åts gröt, alla ur ett fat med hornskedar, varvid det alltid skulle rimmas. Det som gjorde det kvickaste rimmet fick en ``kullimusse`` (en extra sup av traktören). Sedan spelades tolva och napoleon, där vinsten utgjordes av en ``Napoleonsup`` eller ``rabusasup``, och förmodligen förekom även det ökända kortspelet ``hungeröv``.

Det här är två hornskedar.

När man skulle tillverka hornskedarna värmdes man hornen för att de skulle bli mjuka. När hornen var mjuka kunde man knacka ur innanmätet. Därefter klippte eller skar man ut en lagom stor bit ur hornet och plattade ut biten. Biten lades i en skedklämma och pressades till sin kupade form. Sedan skar man bort allt överflödigt horn och putsade så att skeden blev len.

Skånepytt

3 st salta sillar.

8 hg kokt kall potatis.

1 st gul lök.

1 msk hackad persilja eller gräslök.

Lägg sillen i vatten över natten.

1. Rensa och filea den, skär den sedan i små tärningar (som vanlig pytt).
2. Hacka löken och skär potatisen i tärningar.
3. Bryn löken i smör, tillsätt silltärningarna och låt dem fräsa en stund innan potatisen blandas i.
4. Låt pytten bli vackert gyllenbrun och avsmaka med vitpeppar.
5. Lägg upp pytten på ett varmt fat dekorera med hackat ägg, samt persilja eller gräslök.

Smaklig måltid

Rumpnissarna

Våra aktiviteter med Rumpnissarna har varit mycket välbesökta med barn, ungdomar och vuxna från hela bygden. Precis som vi vill ha det så det kommer mera i maj månad kör vi kolmilan som vanligt med Spöktåg och i år med lite fler aktiviteter speciellt för barn och ungdomar. Även Johan Åkerman återkommer med ännu en dag i skogen där vi lär oss om ätliga växter . Midsommarafton firar vi med vår speleman uppe vid Kulturhuset som alltid i år med lekar och femkamp för alla åldrar och mycket mer händer i vinter och kanske en och annan överraskning med.

Välkomna

Barn gåtor

1. Vilket ord på fyra bokstäver har sju kvar när man tar bort en ?
2. Vad blir större och större ju mer man tar bort ?
3. Vad gör du alltid innan du reser dig från en stol ?
4. Vad är det som har fyra ben på dagen och sex på ben på natten ?
5. Vem har alltid hatten på foten ?
6. Vad blir blötare och blötare ju mer man torkar ?
7. Var är det som sitter i ett hörn och ändå åka jorden runt ?
8. Vem tar alla i handen ?
9. Vad går upp och ner utan att röra sig ?

1. Sjuk.
2. Hålet.
3. Sätter dig på den.
4. Sängen.
5. Svampen.
6. Handduken.
7. Frimärke.
8. Dörrhantag.
9. Trappan.

Svar